

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

 $\subset 05.573\Re 20\Re 06\Re 18\Re E\Xi\theta \in 05.573\ 20\ 06\ 18\ EX$

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa amb el vostre codi personal Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura matriculada.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals, ni realitzar l'examen en llapis o retolador gruixut.
- Temps total: **2 hores** Valor de cada pregunta: **S'indica a l'enunciat**
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quins són?
 CAP En cas de poder fer servir calculadora, de quin tipus? CAP
- Si hi ha preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? NO Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Enunciats

No es pot utilitzar calculadora. Cal saber interpretar un valor en binari, decimal o hexadecimal per a realitzar l'operació que es demani. I el resultat s'ha d'expressar en el format corresponent.

Valoració de les preguntes de l'examen

Pregunta 1 (20%)

Pregunta sobre la pràctica.

Cal completar les instruccions marcades o afegir el codi que es demana.

Els punts suspensius indiquen que hi ha més codi però no l'heu de completar.

NOTA: En cas que el codi proposat en cada pregunta no es correspongui amb la forma que vosaltres plantejaríeu la resposta, podeu reescriure el codi o part del codi segons el vostre plantejament.

1.1: 10% 1.2: 10%

Pregunta 2 (35%)

2.1: 10%

2.2: 15%

2.3: 10%

Pregunta 3 (35%)

3.1: 15%

3.1.1: 10%

3.1.2: 5%

3.2: 20%

3.2.1: 10%

3.2.2: 5%

3.2.3: 5%

Pregunta 4 (10%)

4.1: 5%

4.2: 5%

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Pregunta 1

1.1 Pràctica – 1a Part

Escriure un fragment de codi assemblador de la subrutina moveTileP1, per moure la fitxa de la posició on està el cursor en la matriu (tiles) a la posició on està l'espai de la matriu (tiles). (No s'ha d'escriure el codi de tota la subrutina)

```
; Moure la fitxa de la casella on està el cursor indicada pel vector
; (rowcolCurScreen) a la casella on hi ha l'espai indicada pel vector
 (rowcolSpaceScreen) si la casella on hi ha l'espai està al costat de
 la casella on està el cursor (dalt, baix, esquerra o dreta).
; (rowcolCurScreen: vector amb la fila rowcolCurScreen[0], en assemblador
 DWORD[rowcolCurScreen+0] i la columna rowcolCurScreen[1], en assemblador
; DWORD[rowcolCurScreen+4] de la posició del cursor).
; (rowcolSpaceScreen: vector amb la fila rowcolSpaceScreen[0], en assemblador; DWORD[rowcolSpaceScreen+0] i la columna rowcolSpaceScreen[1], en assemblador
  DWORD[rowcolSpaceScreen+4] de la posició de l'espai)
; NOTA: Per a calcular l'index per a accedir a la matriu tiles a partir
; dels valors de la fila i la columna, del cursor i de l'espai, a la
; pantalla, s'ha de cridar a la subrutina calcIndexMatP1.
; Si la casella on hi ha l'espai no està al costat de la casella on
; hi ha el cursor en la matriu (tiles), no fer el moviment.
; Si la casella on està l'espai sí està al costat de la casella on
; està el cursor:
    - Moure la fitxa de la posició on està el cursor en la matriu (tiles) a la posició on està l'espai de la matriu (tiles) i posar l'espai
      en la posició en està el cursor de la matriu (tiles).
    - Posar els valors del vector (rowcolCurScreen) al vector
      (rowcolSpaceScreen) per a indicar la posició correcta de l'espai.
; No s'ha de mostrar la matriu amb els canvis,
 es fa a la subrutina updateBoardP1.
; Variables globals utilitzades:
                  : Matriu on guardem els nombres del joc.
; rowcolSpaceScreen: Vector on tenim la posició de l'espai a la pantalla.
; rowcolCurScreen : Vector on tenim la posició del cursor a la pantalla.
moveTileP1:
   push rbp
         rbp, rsp
   mov
   mov
         r10d, DWORD[rowcolCurScreen+0]
   mov r11d,DWORD[rowcolCurScreen+4]
   mov r12d, DWORD[rowcolSpaceScreen+0]
mov r13d, DWORD[rowcolSpaceScreen+4]
   moveTileP1 If SameRow:
   cmp r10d, r1\overline{2}d
                             ;Mateixa fila
                              ;rowcolCurScreen[0] == rowcolSpaceScreen[0])
    jne moveTileP1 If SameCol
       sub r13d, 4
                             ; (rowcolSpaceScreen[1]-4)
       cmp r11d,r13d
       je moveTileP1 OK ;rowcolCurScreen[1] == (rowcolSpaceScreen[1]-2)
       add r13d, 8
                              ; (rowcolSpaceScreen[1]+2)
       cmp r11d, r13d
       je moveTileP1 OK ;rowcolCurScreen[1] == (rowcolSpaceScreen[1]+4)
       jmp moveTileP1 End
   moveTileP1 If SameCol:
   cmp r11d, r13d
                              ;Mateixa columna
                              ; (rowcolCurScreen[1] == rowcolSpaceScreen[1])
    jne moveTileP1 End
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

```
sub r12d, 2
                     ; (rowcolSpaceScreen[0]-4)
   cmp r10d, r12d
   je moveTileP1 OK ;rowcolCurScreen[0] == (rowcolSpaceScreen[0]-2)
   add r12d, 4
                     ; (rowcolSpaceScreen[0]+4)
   cmp r10d, r12d
   je moveTileP1_OK ;rowcolCurScreen[0] == (rowcolSpaceScreen[0]+2)
   jmp moveTileP1 End
moveTileP1 OK:
   mov r1\overline{2}d, DWORD[rowcolSpaceScreen+0]
   mov r13d, DWORD[rowcolSpaceScreen+4]
   ;tiles[rowcolSpaceScreen[0]][rowcolSpaceScreen[1]]=
   ;tiles[ rowcolCurScreen[0] ][ rowcolCurScreen[1] ]
   mov DWORD[rowScreen], r10d
   mov DWORD[colScreen], r11d
   call calcIndexMatP1
   mov ecx, DWORD[indexMat]
   mov r8b, BYTE[tiles+ecx]
   mov DWORD[rowScreen], r12d
   mov DWORD[colScreen], r13d
   call calcIndexMatP1
   mov edx, DWORD[indexMat]
   mov BYTE[tiles+edx], r8b
   ;tiles[ rowcolCurScreen[0] ][ rowcolCurScreen[1] ]=' '
   mov BYTE[tiles+ecx], ' '
   ;rowcolSpaceScreen[0] = rowcolCurScreen[0];
   mov DWORD[rowcolSpaceScreen+0], r10d
   ;rowcolSpaceScreen[1] = rowcolCurScreen[1]
   mov DWORD[rowcolSpaceScreen+4], r11d
moveTileP1 End:
mov rsp, rbp
pop rbp
ret
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

1.2 Pràctica – 2a part

Completar el codi de la subrutina moveCursorP2. (Només completar els espais marcats, no es poden afegir, ni modificar altres instruccions).

```
; Actualitzar la posició del cursor actualitzant el vector (rcCurScreen), rebut com a paràmetre,
; vector amb la fila (DWORD[rowcolCur+0]) i la columna (DWORD[rowcolCurScren+4]) de la posició
; del cursor a la pantalla, en funció de la tecla premuda, rebuda com a paràmetre:
 (i: amunt, j:esquerra, k:avall, l:dreta).
; Comprovar que no sortim del tauler, el vector (rcCurScreen) només pot prendre els valors de
; les posicions del cursor dins del tauler. Si s'ha de sortir del tauler, no fer el moviment.
; No s'ha de posicionar el cursor a la pantalla, es fa a updateBoardP2.
 Variables globals utilitzades: Cap
; Paràmetres d'entrada : rdi(dil): Caràcter llegit de teclat
                            'i': amunt, 'j':esquerra, 'k':avall, 'l':dreta
                           : Vector on tenim la posició de l'espai a la pantalla.
; Paràmetres de sortida: Cap
moveCursorP2:
  push rbp
  mov rbp, rsp
           al,
                    dil
    mov
                                       ; caràcter llegit de teclat
           ebx,_
                     DWORD[rsi+0]
    mov
                    DWORD[rsi+4]
    mov
           ecx,
   moveCursorP2_j:
      cmp
             al ,'i'
      jne moveCursorP2 1
      cmp ebx, 11
                               ; (rcCurScreen[0]>11)
      jle moveCursorP2 end
                               ;rcCurScreen[0]=rcCurScreen[0]-2;
      sub ebx,2
      jmp moveCursorP2 end
   moveCursorP2 1:
      cmp al, 'k'
      jne moveCursorP2_i
      cmp ebx, 17
                               ; (rcCurScreen[0]<17)
      jge moveCursorP2 end
                               ;rcCurScreen[0]=rrclCurScreen[0]+2;
      add ebx, 2
      jmp moveCursorP2 end
   moveCursorP2 i:
      cmp al, 'j
      jne moveCursorP2 k
      cmp ecx, 11
                               ; (rcCurScreen[1]=11)
      jle moveCursorP2 end
                               ;rcCurScreen[1]=rcCurScreen[1]-4;
      sub ecx, 4
      jmp moveCursorP2 end
   moveCursorP2 k:
      cmp al, 'l
      jne moveCursorP2 end
      cmp ecx, 23
                               ; (rcCurScreen[1]<23)
      jge moveCursorP2 end
      add ecx, 4
                               ;rcCurScreen[1]=rcCurScreen[1]+4;
   moveCursorP2 end:
              DWORD[rsi+0]___, ebx
    mov
              DWORD[rsi+4] , ecx
    mov
  mov rsp, rbp
  pop rbp
  ret.
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Pregunta 2

2.1

L'estat inicial del computador CISCA just abans de començar l'execució de cada fragment de codi (en cada apartat) és el següent:

R1 = 00000B20h R2 = 00000C30h	M(00000B20h) = 0000F000h M(0000C30h) = 00000FF0h M(00000F0h) = 00000001h	Z = 0, C = 0, S = 0, V = 0
	M(000FF0A0h) = 0000000Ah	

Quin serà l'estat del computador desprès d'executar cada fragment de codi? (només modificacions, excloent-hi el PC).

a) PLUS: END:	JLE ADD	R0, R2 END		
R0 = 0	h			
Z = 0	, S = 1	, C = 1 , V =	= 0	

```
b)
SAL [R0],10h
MOV R1, [R0]

M(00000A10h) = F00F0000h
R1 = F00F0000h
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

2.2

Donat el següent codi d'alt nivell:

for (i=0,j=9; j>=0; i++, j--)

$$\{ V1[i]=V2[j]; \}$$

V1 i V2 són vectors de 10 elements de 4 bytes cadascun. Es proposa la següent traducció a CISCA on hem deixat 5 llocs per omplir:

INI: MOV R1, <u>36</u>

MOV R3, V1

REP: MOV R4, [V2+R1]

MOV [R3], R4

ADD R3, 4

SUB R1, 4

CMP R1, 0

JGE REP

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

2.3

Donat el següent fragment de codi d'un programa en llenguatge assemblador de CISCA:

CMP [R6+16h], R1 JNE END MOV [A], R10

END:

Traduïu-lo a llenguatge màquina i expresseu-lo en la següent taula. Suposeu que la primera instrucció del codi s'assembla a partir de l'adreça 0000090h (que és el valor del PC abans de començar l'execució del fragment de codi). Suposeu que l'adreça simbòlica A val 0000040h. En la següent taula useu una fila per a codificar cada instrucció. Si suposem que la instrucció comença en l'adreça @, el valor Bk de cadascun dels bytes de la instrucció amb adreces @+k per a k=0, 1,... s'ha d'indicar en la taula en hexadecimal en la columna corresponent (recordeu que els camps que codifiquen un desplaçament en 2 bytes o un immediat o una adreça en 4 bytes ho fan en format little endian, això cal tenir-lo en compte escrivint els bytes de menor pes, d'adreça més petita, a l'esquerra i els de major pes, adreça major, a la dreta). Completeu també la columna @ que indica per a cada fila l'adreça de memòria del byte B0 de la instrucció que es codifica en aquesta fila de la taula.

A continuació us donem com ajuda les taules de codis:

Taula de codis d'instrucció

i dala de ooc	
B0	Instrucció
42h	JNE
10h	MOV
26h	CMP

Taula de modes d'adreçament (Bk<7..4>)

Camp mode Bk<74>	Mode
0h	Immediat
1h	Registre
2h	Memòria
3h	Indirecte
4h	Relatiu
5h	Indexat
6h	Relatiu a PC

Taula de modes d'adreçament (Bk<3..0>)

radia do modoo a daro	garriorit (Bit (0:10))
Camp mode	Significat
Bk<30>	
Nº registre	Si el mode ha d'especificar un registre
0	No s'especifica registre.

			Bk per a k=010											
@	Assemblador	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
00000900h	CMP [R6+16h], R1	26	46	16	00	11								
00000905h	JNE END	42	60	07	00									
00000909h	MOV [A], R10	10	20	00	04	00	00	1A						
00000910h														

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Pregunta 3

3.1 Memòria cau

Tenim un sistema de memòria en el que tots els accessos es fan a paraula (no ens importa quina és la mida d'una paraula). Suposarem que l'espai d'adreces de memòria es descompon en blocs de 8 paraules. Cada bloc comença en una adreça múltiple de 8. Així, el bloc 0 conté les adreces 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, el bloc 1, les adreces 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, i el bloc N les adreces 8*N, 8*N+1, 8*N+2, 8*N+3, 8*N+4, 8*N+5, 8*N+6, 8*N+7.

Suposem que el sistema també disposa d'una memòria cau de 4 línies (on cada línia té la mida d'un bloc, es a dir, 8 paraules). Aquestes línies s'identifiquen com a línies 0, 1, 2 i 3. Quan es fa referència a una adreça de memòria principal, si aquesta adreça no es troba a la memòria cau, es porta tot el bloc corresponent des de la memòria principal a una línia de la memòria cau (així si fem referència a l'adreça 2 de memòria principal portarem el bloc format per les paraules 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Suposem que el sistema fa servir una **política d'emplaçament completament associativa**, de manera que qualsevol bloc de la memòria principal es pot portar a qualsevol bloc de la memòria cau. Si trobem que la cau ja està plena, es fa servir un **algorisme de reemplaçament LRU.**

L'execució d'un programa genera la següent llista de lectures a memòria:

7, 8, 5, 24, 3, 18, 55, 6, 17, 18, 32, 40, 4, 6, 63, 40, 48, 56, 42, 50

3.1.1. La següent taula mostra l'estat inicial de la cau, que conté les primeres 32 paraules de la memòria (organitzades en 4 blocs).

Completar la taula per a mostrar l'evolució de la cau durant l'execució del programa. Per a cada accés cal omplir una columna indicant si es tracta d'un encert o una fallada.

Si és un encert escriurem E en la línia corresponent davant de les adreces del bloc, si és una fallada escriurem F i s'indicarà el nou bloc que es porta a la memòria cau en la línia que li correspongui, expressat de la forma b $(a_0 - a_7)$ on b:número de bloc, i $(a_0 - a_7)$ són les adreces del bloc, on a_0 és la primera adreça del bloc i a_7 és la vuitena (darrera) adreça del bloc.

Línia	Estat Inicial	7		8		5		24		3	
0	0 (0 - 7)	Ε	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)
1	1 (8 - 15)		1 (8 - 15)	Ш	1 (8 - 15)		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)
2	2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)
3	3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)	Е	3 (24 - 31)		3 (24 - 31)

Línia		18	55		6		17		18		32	
0		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)
1		1 (8 - 15)	F	6 (48 - 55)		6 (48 - 55)		6 (48 - 55)		6 (48 - 55)		6 (48 - 55)
2	Е	2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)	Е	2 (16 - 23)	Е	2 (16 - 23)		2 (16 - 23)
3		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)	F	4 (32 - 39)

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Línia		40	4		6		63		40			48
0		0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)
1	F	5 (40 - 47)		5 (40 - 47)		5 (40 - 47)		5 (40 - 47)	Е	5 (40 - 47)		5 (40 - 47)
2		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)	F	7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)
3		4 (32 - 39)		4 (32 - 39)		4 (32 - 39)		4 (32 - 39)		4 (32 - 39)	F	6 (48 - 55)

Línia		56	42			50		50				
0		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)						
1		5 (40 - 47)	ш	5 (40 - 47)		5 (40 - 47)						
2	Е	7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)						
3		6 (48 - 55)		6 (48 - 55)	Е	6 (48 - 55)						

3.1.2 a) Quina és la taxa d'encerts (T_e) ?

 $T_e = 15 \text{ encerts} / 20 \text{ accessos} = 0.75$

3.1.2 b) Suposem que el temps d'accés a la memòria cau, o temps d'accés en cas d'encert (t_e), és de 5 ns i el temps total d'accés en cas de fallada (t_f) és de 40 ns. Considerant la taxa d'encerts obtinguda a la pregunta anterior, quin és el temps mitja d'accés a memòria (t_m) ?

 $t_m = T_e \times t_e + (1-T_e) \times t_f = 0.75 * 5 \text{ ns} + 0.25 * 40 \text{ ns} = 3.75 \text{ ns} + 10 \text{ ns} = 13.75 \text{ ns}$

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

3.2 Sistema d'E/S

Es vol analitzar el rendiment de la comunicació de dades entre la memòria d'un processador i un port USB, utilitzant E/S programada, amb les següents característiques:

- Velocitat de transferència del dispositiu d'E/S v_{transf} = 2 MBytes/s = 2000 Kbytes/s
- Temps de latència mitjà del dispositiu tatència = 0
- Adreces dels registres d'estat i dades del controlador d'E/S: 0A00h i 0A04h
- El bit del **registre d'estat** que indica que el controlador del port d'E/S està disponible és el bit 2, o sigui el tercer bit menys significatiu (quan val 1 indica que està disponible)
- Processador amb una freqüència de rellotge de 2 GHz, el temps de cicle t_{cicle} = 0,5 ns.
- El processador pot executar 2 instruccions per cicle de rellotge
- Transferència de escriptura des de memòria al port d'E/S
- Transferència de N_{dades}= 160000 dades
- La mida d'una dada és **m**dada = 4 bytes
- Adreça inicial de memòria on resideixen les dades: C0000000h
- **3.2.1** El següent codi realitzat amb el joc d'instruccions CISCA realitza la transferència descrita abans mitjançant la tècnica d'E/S programada. Completeu el codi.

```
1.
        MOV R3, 160000
2.
        MOV R2, C000000h
3.Bucle:
                 RO, [OAOOh]
                             ; llegir 4 bytes
        IN
4.
        AND R0, 00000100b
5.
         JE Bucle
        MOV R0, [R2]
6.
                              ; llegir 4 bytes
7.
        ADD R2, 4
            [0A04h] , R0
8.
        OUT
                              ; escriure 4 bytes
9.
        SUB R3, 1
10.
        JNE Bucle
```

3.2.2 Quant temps dura la transferència del bloc de dades t_{transf bloc}?

```
t_{transf\_bloc} = t_{tatencia} + (N_{dades} * t_{transf\_dada})
t_{tatencia} = 0
N_{dades} = 160000
t_{transf\_dada} = m_{dada} / v_{transf} = 4 Bytes / 2000 Kbytes/s = 0,002 ms
t_{transf\_bloc} = 0 + (160000 * 0,002 ms) = 320 ms = 0,32 s
```

3.2.3 Si volguéssim fer servir el mateix processador i el mateix programa però amb un dispositiu d'E/S més ràpid, quina és la màxima taxa o velocitat de transferència del nou dispositiu que es podria suportar sense que el dispositiu s'hagués d'esperar?

```
t_{cicle} = 0.5 \text{ ns (nanosegons)}
t_{instr} = 0.5 \text{ ns / } 2 = 0.250 \text{ ns}
```

El mínim nombre d'instruccions que ha d'executar el programa per a cada dada transferida són les 8 instruccions: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10. Executar les 8 instruccions requereix 8 * t_{instr} = 8 * 0,250 ns = 2 ns

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	20/06/2018	15:30

Per tant, el temps mínim per a transferir una dada és: 2 ns

Es poden transferir 4 bytes cada 2 ns, es a dir: $4/2 * 10^{-9} = 2000 \text{ Mbyte/s} = 2 \text{ Gbytes/s}$

Pregunta 4

4.1

Dins del joc d'instruccions d'un processador, per a què serveixen les «instruccions lògiques» i quines són les més habituals.

Les instruccions que fan operacions lògiques permeten manipular de manera individual els bits d'un operand. Les operacions lògiques més habituals són AND, OR, XOR, NOT.

4.2

- **4.2.1** Quines són les tres polítiques d'assignació per a emmagatzemar dades dins d'una memòria cau? En que consisteixen?
- 1) Política d'assignació directa: un bloc de la memòria principal només potser en una única línia de la memòria cau. La memòria cau d'assignació directa és la que té la taxa de fallades més alta, però s'utilitza molt perquè és la més barata i fàcil de gestionar.
- 2) Política d'assignació completament associativa: un bloc de la memòria principal pot ser en qualsevol línia de la memòria cau. La memòria cau completament associativa és la que té la taxa de fallades més baixa. No obstant això, no se sol utilitzar perquè és la més cara i complexa de gestionar.
- 3) Política d'assignació associativa per conjunts: un bloc de la memòria principal pot ser en un subconjunt de les línies de la memòria cau, però dins del subconjunt pot trobar-se en qualsevol posició. La memòria cau associativa per conjunts és una combinació
- **4.2.2** En un sistema d'E/S gestionat per DMA. Explica quan i perquè es produeix una interrupció. Serveix per indicar l'inici o el final d'una transferència? Qui la genera?

Finalització de l'operació d'E/S: quan s'ha acabat la transferència del bloc el controlador de DMA envia una petició d'interrupció al processador per informar que s'ha acabat la transferència de dades.